

LHV Pensionifond XL

Majandusaasta aruanne 2019

LHV Pensionifond XL**Majandusaasta aruanne****01.01.2019 – 31.12.2019**

Fondi nimi	LHV Pensionifond XL
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu (alates 06.06.2019) Mihkel Oja (kuni 19.06.2019)
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XL 2019. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Bilanss	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon.....	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest.....	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine.....	18
Lisa 4 Kapitali juhtimine.....	27
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus.....	27
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne.....	29
Lisa 7 Viitlaekumised.....	29
Lisa 8 Seotud osapooled.....	29
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused.....	29
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	32
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2019	33
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	39
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	44

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond XL on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sisse maksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine läbi fondi investeringute hajutamise erinevate varaklasside ja maailma turgude vahel. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turulukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deponooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal fondi varade turuväärtusest oli kuni 01.09.2019 75% ja alates 02.09.2019 võib Fondi vara kogu ulatuses investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse, mh on fondil lubatud kuni 10% ulatuses fondi vara väärtusest võtta laenu. Fondi vara võib investeerida kuni 30% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaberitesse ning sellele lisaks ka kuni 30% ulatuses kinnistesse investeerimisfondidesse.

2. jaanuaril 2018 muutusid fondi tingimused ja prospekt. Muudatusega viidi dokumentatsioon vastavusse uue investeerimisfondide seadusega. Muutusid ka fondi arvelt kantavad tasud.

2. mail 2019. a jõustusid prospekti muudatused, mis lubavad fondi vara edaspidi senisest suuremas ulatuses investeerida ühe emitendi emiteeritud väärtpaberitesse (5% asemel 10%), ühte investeerimisfondi (10% asemel 20%) ning ühe krediidasutuse hoiustesse (10% asemel 20%). Lisaks ei ole enam nõutud, et väärtpaberid oleks vabalt võõrandatavad ning fondivalitsejal ei tule järgida fondide ja hoiuste koondpiirangut (30%). Muudatused on prospekti tehtud peamiselt tulenevalt vastavate piirangute leevenemisest investeerimisfondide seaduses. Fondivalitseja ei loe ühtki muudatust eraldiseisvalt oluliseks, ent on hinnanud, et muudatuste hulka arvesse võttes võib nad koondarvestuses oluliseks lugeda.

1. veebruarist 2018 on fondil kolm fondijuhti. Andres Viisemanni kõrval juhivad fondi Romet Enok ja Kristo Oidermaa.

Aktsiaturgude ülevaade

2019. aasta esimene pool kulges maailma aktsiaturgudel küll veidi närviliselt ja mitme suurema peamiselt poliitilistest otsustest tingitud kõikumisega, kuid kogu aasta lõikes näitasid nii arenenud kui arenevate riikide aktsiaturud tugevat tootlust. Euroala 50 suurimat börsiettevõtet koondav indeks Euro Stoxx 50 tõusis 2019. aastal koos dividendimaksetega 28,2%. Euroopa suurriikidest näitasid parimat tootlust Saksamaa, Prantsusmaa ja Itaalia börsid, kerkides vastavalt 25,5%, 30,5% ja 33,8%. LHV pensionifondidele tõid seejuures väga hea tootluse ka Soome aktsiad. Näiteks kütusemüüja Neste Oili ja kaubandusketi Keso aktsiad kerkisid vastavalt 41,0% ja 38,8% ning pakenditootja Stora Enso aktsia tõusis 32,5% võrra. Ka Jaapani börsiindeks näitas aasta jooksul tugevat tootlust tõustes eurodes mõõdetuna koos dividendidega 24,9%. Globaalne arenevate turgude indeks MSCI Emerging Markets tõusis aastaga eurodes mõõdetuna 20,6% ning suurimate tõusjate seas olid Hiina ja Venemaa börsid.

Globaalse aktsiaturgude tõusuga läksid kaasa ka Baltimaade börsid, kus tugevaimat kasvu näitas Vilniuse börsiindeks 15,4% tootlusega. Riia börsiindeks kerkis aasta jooksul 11,5% võrra ja Tallinna börsi tõusuks jäi 10,0%. Leedu aktsiate seas tegid väga tugeva tulemuse LHV pensionifondide portfelli kuuluvad rõivamüüja Apranga ja pank Šiauliau Bankas, mille aktsiad tõusid aastaga vastavalt 39,1% ja 33,2%. Leedu reisikorraldaja Novaturase aktsiad aga langesid koguni 46,3% võrra. Selle põhjuseks on suuraktsionärist erakapitalifondi osaluse mahukas vähendamine varasemast oluliselt madalama aktsiahinna juures. Läti börsiaktsiate seas tõi pensionifondidele 93,7% tootluse ravimifirma Grindeks, mille suuromanik tegi teistele aktsionäridele ülevõtupakkumise börsihinnast märkimisväärselt kõrgema hinnaga. LHV pensionifondid müüsid selle pakkumise käigus kõik Grindeksi aktsiad.

Kevadel kuulutasid LHV pensionifondide portfelli kuuluvad Tallinna börsiettevõtted välja aktsionäridele makstavad dividendid ning valdavalt pakutakse küllaltki head tootlust. Näiteks Tallinna Kaubamaja maksis investoritele rekordilised 0,71 eurot aktsia kohta, mis teeb dividenditootluseks u. 8%. Tallinna Sadam aga lubas välja oodatust suurema dividendi 0,134 eurot aktsia kohta, pakkudes seega ~6% dividenditootlust. Laevandusettevõtte Tallink aga rõõmustas aktsionäre nii dividendide kui ka kapitali tagastusega kokku 0,12 eurot aktsia kohta.

2019. aasta novembris toimus Tallinna börsil Coop Panga aktsiate esmane avalik pakkumine, milles osalesid ka LHV pensionifondid. Aktsiate hinnaks kujunes 1,15 eurot ning pank kaasas uutelt investoritelt kokku 31,3 miljonit eurot, mis on mõnevõrra vähem soovitud 37 miljonist eurost. Samuti tegid LHV pensionifondid sügisel mitu uut investeeringut nii Euroopa kui ka USA börsidel kauplevatesse ettevõtetesse. Pangandussektoris soetasid fondid Euroopa suurpankade Swedbank ja Santander aktsiaid, seejuures viimane neist tegutseb laialdaselt ka Ladina-Ameerikas. Samuti lisandusid uute positsioonidena liider Euroopa kaitsetööstuse valdkonnas Thales ning kulla- ja vase kaevandamisega tegelev USA suurettevõtte Barrick Gold Corp. Lisaks soetasid pensionifondid Trigon Uus Euroopa aktsiasiafondi osakuid. See fond investeerib Euroopa Liidu uute liikmesriikide ja kandidaatriikide börsidel noteeritud aktsiatesse. Fondi portfelli koosneb keskmiselt 30-40 aktsiast rõhuasetusega Poola, Tšehhi, Ungari, Rumeenia ja Sloveenia börsidele.

2019. aastal olid LHV pensionifondid väga aktiivsed erakapitalifondidesse investeerimisel. Baltimaades lisandusid portfellidesse Eestis asutatud BaltCap Private Equity Fund III fond ning Leedu INVL Baltic Sea Growth fond. BaltCap Private Equity III fondi puhul on tegu BaltCapi kolmanda fondiga, mis erineb eelnevast kahest peamiselt seetõttu, et lisaks Baltikumile investeeritakse kuni 25% fondi mahust regioonist väljaspool olevatesse ettevõtetesse, millel on Balti riikidega tugev äriseos. Leedus asutatud INVL Baltic Sea Growth fondi eesmärgiks on aga investeerida keskmise suuruse ja hea kasvupotentsiaaliga ettevõtetesse. Samuti tegid LHV pensionifondid esmakordselt suuremas mahus investeeringuid ka erakapitalifondidesse väljaspool Baltikumi. Portfellidesse lisandusid globaalse haardega fondid Blackstone VIII ja Partners Group 2019, Lõuna-Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond InvestIndustrial VII, Londonis asutatud ja Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond Novalpina Capital Partners I ning Põhja-Ameerika ja Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond Quilvest Club Fund II.

Möödunud aasta kevadel valmisid koostöös Lumi Capitaliga LHV pensionifondide esimesed üürimajad Põhja-Tallinnas Manufaktuuri tänaval. Kokku on kahes hoones 127 ühe- kuni kolmetoalist korterit ning 2019. aasta lõpu seisuga olid need kõik ka üürnikud leidnud. Järgmised üürimajad kokku 164 korteriga Uus-Mustamäe kvartalis valmivad ootuste kohaselt 2021. aasta esimeses pooles. Oktoobris tegid LHV pensionifondid esimese kinnisvara otseinvesteeringu ning koostöös Lumi Capitaliga soetati Tallinnas TalTechi teaduslinnakus asuv Skype majana tuntud kontorihoone. Hoones on renditavat büroopinda 6850 ruutmeetrit ning suurimaks üürnikuks on Microsoft Eesti arenduskeskus. 2020. aasta alguses lisandus pensionifondide kinnisvaraportfelli ka Tallinna kesklinnas Tartu maanteel asuv büroohoone Valge Maja, milles on renditavat pinda enam kui 16 000 ruutmeetrit.

Ka 2020. aastal jätkavad LHV pensionifondid investeerimist alternatiivsetesse varaklassidesse, ennekõike kinnisvarasse ja rahvusvahelistesse erakapitalifondidesse. Näeme erakapitaliturgudel märksa paremat riski ja tootluse suhet võrreldes avalike turgudega, mis on tugevamalt mõjutatud poliitilistest otsustest. Kinnisvarainvesteeringud aga kindlustavad pensionifondidele pikaajalise stabiilse rahavoo ja pakuvad atraktiivset tootlikkust.

Võlakirjaturgude ülevaade

Fondide võlakirjaportfellides jätkasime tööd kohalike ettevõtete emissioonidest portfelli ülesse ehitamiseks. Erinevates fondides jõudsimme kokkuleppele erinevate emitentidega investeeringute suurendamiseks või uusemissiooniks. Uue suure investeeringuna sai aasta lõpul allkirjad €20 mln allutatud võlakiri Leedu pangale Siauliu. Tegemist on pankade omavahendite regulatsioonidele vastava tüüpilise instrumendiga – kestvus kümme aastat ja emitendil on esimest korda õigus varasemaks lunastamiseks viie aasta möödumisel emissioonist. Pika tähtaja ja omavahendite hulka arvamise eest maksab pank võlakirjadelt LHV fondidele edaspidi intressi 6,15%. Siauliu on Leedu turul pika ajalooga,

kuid kiirelt kasvav pank, emissioonist saadud raha kasutataksegi kasvu finantseerimiseks. LHV fondidel oli juba 2017. a detsembrist senior võlakirja investering nimetatud pank, mis enne allutatud võlakirja tehingut maksti enneaegselt tagasi. Sialiu aktsiad on noteeritud Vilniuse börsil ja panga suurim aktsionär on Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank.

Jätkuvalt tugeva makromajandusliku keskkonna taustal paranesid portfellis juba olevate emitentide finantstulemused. Samuti teeme jätkuvalt tööd, et Eesti ja Baltikumi emitentidest võlakirjaportfelli kasvatada. Sialiu panga tehing näitab, kuidas meie tegevusraadius on ulatumas ka Eestist väljapoole. Kõik see ainult suurendab investeringute valikut ja loob eeldused kõrgemaks tootluseks.

Rahvusvaheliste suurettevõtete võlakirjaturg on meie meelest jätkuvalt ebaatraktiivselt kõrge hinnaga. Sellele vaatamata otsime võimalusi loomulikult ka sealt. Kevadel soetasimegi enam kui €15 mln eest harva avalikult võlakirju müüva Soome kindlustuskontserni Sampo allutatud pabereid. Suhteliselt kõrge rahvusvahelise reitinguga võlakiri maksab loomulikult selgelt madalamat intressi (3,375%) kui meie kohalikud investeringud, kuid koos hinnatõusuga ulatus kogutootlus fondidel antud investeringult aasta lõpuks enam kui 10%ni. Ligi kaks korda nii kõrget tootlust pakkus möödunud aastal meie investering Danske panga allutatud võlakirjadesse. Meile vastuvõetava riskitaseme juures kõrget tootlust pakkuvaid võlakirju on rahvusvahelistel turgudel hetkel siiski väga vähe. Kuigi eelmise aasta euroala ettevõtete ja valitsuse võlakirjaturgude tootlus jäi vahemikku 6,2%-6,8% (Bloomberg Barclays indeksite alusel) on edasised väljavaated kehvad. Intresside langus tähendab näiteks, et aastalõpu seisuga on Saksa 10 aastase riigivõlakirja oodatav tootlus -0,2%. Oleme LHV pensionifondides nüüdseks loonud olukorra, kus ainult turgudest sõltumise asemel on meil kaks reaalselt alternatiivi – rahvusvahelised võlakirjaturud ja kohalikud tehingud. Suurem valik loob selged eeldused kõrgemaks pikaajaliseks tootluseks.

Agressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2018	NAV 31.12.2019	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond XL	1.43107	1.51401	+5.80%
LHV Pensionifond Eesti	0.62343	0.64721	+3.81%
LHV Pensionifond Indeks	0.67299	0.84553	+25.64%
Luminor A Pluss Pensionifond	0.94430	1.13705	+20.41%
SEB Pensionifond Indeks 100	0.65893	0.83710	+27.04%
Swedbank Pensionifond K100	0.94021	1.08806	+15.73%
Swedbank Pensionifond K1990-1999 indeks	0.65054	0.82542	+26.88%
Tuleva Maailma Aktsiate Pensionifond	0.62110	0.76109	+22.54%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis on toodud kõik Agressiivse kategooria fondid, mis on tegutsenud terve 2019. aasta. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgselt avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond XL 2019. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond XL 2019. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Vahur Vallistu
Juhatuseliige

Tallinn, 30.03.2020

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	8 502 267	6 766 438
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Aktsiad	5	27 157 952	20 243 101
Võlakirjad	5	99 280 851	87 858 304
Fondiosakud	5	50 492 540	40 985 270
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		12 980 986	11 283 990
Viitlaekumised	7	248 087	775 511
Varad kokku		198 662 683	167 912 614
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	119 906	178 353
Lühiajalised kohustused kokku		119 906	178 353
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		119 906	178 353
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	198 542 777	167 734 261
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		198 662 683	167 912 614

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2019	2018
Tulud			
Intressitulu		350 501	315 202
Dividenditulu		3 242 018	1 958 995
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja – kohustustest:			
Võlakirjadelt		2 345 448	-460 274
Aktsiatelt		2 406 601	-1 589 748
Fondiosakutelt		3 902 885	13 134
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-2 349	-34 479
Tulud kokku		12 245 104	202 830
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	1 903 781	1 944 413
Tehingutasud		12 469	5 668
Muud tegevuskulud		37 766	2 730
Tegevuskulud kokku		1 954 016	1 952 811
Oodatav krediidikahju		164	41 865
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		10 290 924	-1 791 846

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

(eurodes)

		01.01.2019	01.01.2018
	Lisa	-31.12.2019	-31.12.2018
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul		167 734 261	137 400 006
Osakute märkimisel laekunud raha		42 241 810	45 610 025
Osakute lunastamisel tasutud raha		-21 724 218	-13 483 924
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		10 290 924	-1 791 846
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	198 542 777	167 734 261
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		130 610 628	116 702 120
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.52011	1.43729

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	350 501	368 117
Laekunud dividendid	3 782 710	1 649 960
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-20 886 676	-27 960 547
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	0	0
Makstud tegevuskulud	-2 012 463	-1 926 144
Neto rahavood põhitegevusest	-18 765 928	-27 868 614
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	42 228 324	45 387 517
Osakute lunastuse eest tasutud	-21 724 218	-13 483 924
Neto rahavood finantseerimistegevusest	20 504 106	31 903 593
Rahavood kokku	1 738 178	4 034 979
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 738 178	4 034 979
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	6 766 438	2 765 938
Valuutakursside muutuste mõju	-2 349	-34 479
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	8 502 267	6 766 438

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond XL (edaspidi: Fond) moodustati 26.03.2002. Aastatel 2002-2011 investeeris LHV Pensionifond XL oma varast aktsiaturgudele kuni 50%. Fondi strateegia muutus 01.01.2012. a ning alates sellest ajast kuni 01.09.2019 investeeris LHV Pensionifond XL oma varast aktsiaturgudele ehk omandas osalusi ettevõtetes kuni 75% eest varadest, sealhulgas aktsiate osakaal on olnud maksimaalselt 50% Fondi vara turuväärtusest. Alates 02.09.2019 võib Fond vara kogu ulatuses investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse, mh on fondil lubatud kuni 10% ulatuses fondi vara väärtusest võtta laenu. Fondi vara võib investeerida kuni 30% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaperitesse ning sellele lisaks ka kuni 30% ulatuses kinnistesse investeerimisfondidesse. Fond eelistab vara investeerimisel välismaiseid turge, likviidsemaid ja reguleeritud turul kaubeldavaid instrumente.

LHV Pensionifond XL fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2019 kuni 31.12.2019.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 30.03.2020.

Lisa 2 Kokkuvõte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond XL raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määrmuses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määrmuses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määrmuse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määrmuses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2020 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevat selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesi avaldamine

või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile. Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis on kehtivad 1. jaanuarist 2019 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab. Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2019 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2019	31.12.2018	
Finantsvarad	Nõuded krediidiasutustele	8 502 267	6 766 438	
	Võlakirjad	12 980 986	11 283 990	
	Muud finantsvarad	248 087	775 511	
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaperid	Aktsiad	27 157 952	20 243 101
		Fondiosakud	50 492 540	40 985 270
		Võlakirjad	99 280 851	87 858 304

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglane väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).

- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusel antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveks üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr oli kuni 01.09.2019 2,0% aastas Fondi varade turuväärtusest ning alates 02.09.2019 1,2% Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 1.02.2016 kuni 31.01.2017 1,5948%, perioodil 01.02.2017 kuni 31.01.2018 1,33%, perioodil 01.02.2018 kuni 31.01.2019 1,26%, perioodil 01.02.2019 kuni 01.09.2019 1,20% ning alates 02.09.2019 on kohaldatav valitsemistasu 0,72%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Edukustasu

Fondivalitsejal tekib õigus edukustasule, kui fondi osaku puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu alates 31. augustist 2019. a. Edukustasu arvestusperiood on kalendriaasta välja arvatud esimene arvestusperiood, mille pikkus on 4 kuud (31.08.2019-31.12.2019). Edukustasu võetakse arvesse fondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhasväärtuse kindlaksmääramisel. Fondide arvelt makstakse fondivalitsejale edukustasu 20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt ning kuni 2% fondi vara väärtusest.

Edukustasu arvutamiseks koostab fondivalitseja fondi osaku puhasväärtuse muutuse indeksi (edaspidi puhasväärtuse indeks) ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutuse indeksi (edaspidi võrdlusindeks), võrdsustades nende indeksite väärtuste alguspunktid 2019. aasta 31. augustiga. Võrdlusindeksi koostab fondivalitseja AS-i Pensionikeskus poolt avaldatud andmete põhjal.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtus on väiksem kui selle pensionifondi viimase kümne aasta 31. detsembri suurim puhasväärtuse indeksi väärtus, millelt on edukustasu makstud, võetakse edukustasu arvestamisel alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtuseks viimane.

Kui puhasväärtuse indeksi väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest arvatud edukustasu on suurem kui 2% fondi vara väärtusest arvab fondivalitseja fondi järgmiste perioodide edukustasu arvutamisel puhasväärtuse indeksi vastavast väärtusest maha selle osa, millelt edukustasu piirmäära rakendumise tõttu ei makstud.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeval on puhasväärtuse indeksi väärtus väiksem võrdlusindeksi väärtusest, arvutatakse edukustasu suurus puhasväärtuse indeksi lõpukuupäeva väärtuse ja võrdlusindeksi alguskuupäeva väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest.

2.16 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II sambaga liitunutel võimalik esitada avaldus jätkamiseks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, oli aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul olid inimese ja riigi

maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%. Alates 2018 aastast on II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.18 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhaväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.19 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeingu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimislimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeinguid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2019			
EUR	+/- 20	+/- 123 830	+/- 11 538
USD	+/- 20	+/- 363	+/- 3 755
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 89 715	+/- 10 087
USD	+/- 20	+/- 21 791	+/- 4 648

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2019. ja 2018. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2019	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	8 502 267	0	0	0	8 502 267	0	0	8 502 267
Võlakirjad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	46 652 526	294 000	42 468 000	8 059 560	97 474 086	1 806 765	0	99 280 851
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	150 000	0	12 825 169	12 975 169	47 846	-42 029	12 980 986
Kokku	55 154 793	444 000	42 468 000	20 884 729	118 951 522	1 854 611	-42 029	120 764 104

31.12.2018	Kuni 3 kuud 3-12 kuud 1-5 aastat				Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress	Allahind- lused	Kokku
Varad									
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	6 766 438	0	0	0	6 766 438	0	0	6 766 438	
Võlakirjad õiglas väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	39 352 262	3 344 000	34 150 341	10 380 017	87 226 620	631 684	0	87 858 304	
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	0	2 150 000	9 141 818	11 291 818	34 037	-41 865	11 283 990	
Kokku	46 118 700	3 344 000	36 300 341	19 521 835	105 284 876	665 721	-41 865	105 908 732	

Valutarisk

Valutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2019	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	8 127 216	137 222	20 626	30 169	187 034	8 502 267
Finantsvarad õiglas väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	95 450 785	3 830 066	0	0	0	99 280 851
Aktsiad	21 718 118	1 686 355	796 757	723 236	2 233 486	27 157 952
Fondiosakud	46 973 347	3 379 801	0	0	139 392	50 492 540
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	12 980 986	0	0	0	0	12 980 986
Viitlaekumised	248 087	0	0	0	0	248 087
Valutariski kandvad varad kokku	185 498 539	9 033 444	817 383	753 405	2 559 912	198 662 683
Valutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-119 906	0	0	0	0	-119 906
Valutariski kandvad kohustused kokku	-119 906	0	0	0	0	-119 906
Avatud valuutaposisioon	185 378 633	9 033 444	817 383	753 405	2 559 912	198 542 777

31.12.2018	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	6 577 848	125 754	11 492	11 969	39 375	6 766 438
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	74 420 535	13 437 769	0	0	0	87 858 304
Aktsiad	18 646 459	0	743 724	539 977	312 941	20 243 101
Fondiosakud	37 904 666	2 892 018	0	0	188 585	40 985 270
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	11 283 990	0	0	0	0	11 283 990
Viietlaekumised	774 974	538	0	0	0	775 511
Valuutariski kandvad varad kokku	149 608 472	16 456 079	755 216	551 946	540 901	167 912 614
Valuutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-178 353	0	0	0	0	-178 353
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-178 353	0	0	0	0	-178 353
Avatud valuutaposisioon	149 430 119	16 456 079	755 216	551 946	540 901	167 734 261

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2019	Kursimuutus	2018
USD kurss	+/- 10%	+/- 903 344	+/- 10%	+/- 1 645 608
JPY kurss	+/- 10%	+/- 81 738	+/- 10%	+/- 75 522
CHF kurss	+/- 10%	+/- 75 341	+/- 10%	+/- 55 195

Aksiahinna risk

Aksiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglases väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aksiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe väärtpaperi maksimaalne investering 10% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaperite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisa 3.4. Riski kontsentratsioon.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpapereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusrisiki järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlbulikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 30% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 126 671 470 eurot (2018. a: 106 512 761 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on grupeeritud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta üle 2 nädala:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2019	31.12.2018
Võlakirjad		
Alexela Tanklad 5.5% 02/03/28	1 721 155	1 773 751
Arco Vara 12% 21/12/20	150 450	150 450
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	3 106 325	2 763 390
BIGBANK 6.5% 28/12/2027	2 001 083	2 001 083
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	2 564 085	2 564 172
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	1 918 025	1 918 080
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27	796 121	0
INBANK 6% 19/12/29	42 073	0
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	5 400 242	5 400 242
Siauliu Bankas 23/12/29	2 953 966	0
Siauliu Bankas 21/12/20	0	2 000 329
Võlakirjad kokku	20 653 525	18 571 497
Aktsiad		
Apranga	192 455	378 723
Arco Vara	416 806	409 493
Bank Saint Petersburg	342 423	236 345
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	63 264	79 968
Ekspress Grupp	394 792	497 677
Grigeo	299 115	343 838
Grindeks	0	866 756
LCI5 osa	1 027 120	0
Linas Agro	254 947	281 321
Lumi Kodud Aiandi osa	701 868	702 360
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	2 606 274	2 297 792
Olainfarm	1 427 157	1 309 857
Siauliu Bankas	560 641	444 302
Silver Screen Holdings	1 501 399	1 329 811
Tallink Grupp	1 729 918	1 799 044
Tallinna Kaubamaja	1 729 412	1 636 141
VH Agent 002 osa	529	0
VH KV 001 osa	282	0
Aktsiad kokku	13 248 402	12 613 428
Fondiosakud		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	85 511	98 169

Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	488 558	637 821
BaltCap Private Equity Fund II	1 544 487	1 358 253
Birdeye Timber Fund	989 177	989 372
Birdeye Timber Fund 2	1 162 966	1 085 120
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	1 601 976	1 293 432
East Capital Baltic Property Fund II	4 227 434	4 236 397
East Capital Baltic Property Fund III	4 674 434	4 152 837
EFTEN Kinnisvarafond	6 358 596	6 224 422
EFTEN Kinnisvarafond II	299 107	291 926
Investindustrial VII	42 290	0
INVL Baltic Sea Growth Fund	207 298	0
Karma Ventures I SICAV-SIF	455 835	194 595
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	765 560	742 259
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	760 878	737 469
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 278 315	1 213 080
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	736 861	699 654
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	618 408	586 389
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	595 770	564 940
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	507 962	481 143
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	367 841	348 245
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	2 060 872	457 579
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	3 197 672	2 083 276
Novalpina Capital Partners I	1 369 844	0
SG Capital Partners Fund 1	880 899	0
Tera Ventures II Usaldusfond	30 530	-2 615
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	192 585	91 101
Usaldusfond Eften Real Estate Fund 4	1 905 145	1 344 275
Usaldusfond Equity United PE 1	8 000	0
Usaldusfond Superangel One	353 756	76 539
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	200 812	50 897
Fondiosakud kokku	37 969 379	30 036 575
Kokku	71 871 306	61 221 500

Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2019 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	16.42
Investeeringud kinnisvara fondidesse	4.46
Kokku	20.88

Fondil ei ole kindla lunastusähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediitireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara

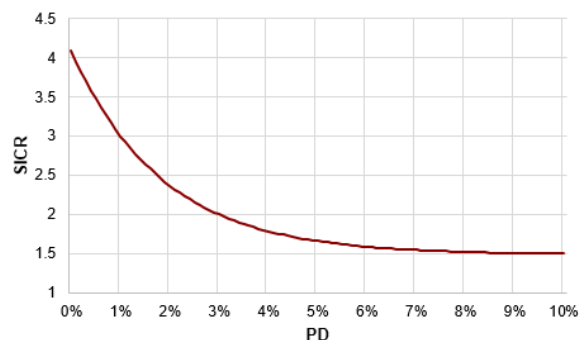
allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediitkvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediitkahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediitkahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediitkahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediitkahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksimuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (SICR) alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument järgmisse allahindlusfaasi. Olulist krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlus-faasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(-0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summamana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdsväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksimuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediitdireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makrostsenaariid, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatise kui ka kaudsed tagatiseid (nt riigi

vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2018 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäära korutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	8 502 267	6 766 438
Viitlaekumised	248 087	775 511
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutusega läbi tulude ja kulude aruande	99 280 851	87 858 304
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	12 980 986	11 283 990
Kokku	121 012 191	106 684 243

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2019 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärku reitingut (<10) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2019	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	8 354 206	0	8 354 206
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	2 797 204	-22 931	2 774 273
kõrgendatud krediidirisk	9	1 721 155	-10 703	1 710 452
kõrge krediidirisk	10	150 450	-8 395	142 055
Kokku		13 023 015	-42 029	12 980 986

31.12.2018	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	0	0	0
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	7 400 570	-7 506	7 393 064
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	2 001 083	-18 956	1 982 128
kõrgendatud krediidirisk	9	1 924 201	-15 403	1 908 798
Kokku		11 325 855	-41 865	11 283 990

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2019	31.12.2018
AA / Aa2	7.88%	12.62%
AA- / Aa3	12.12%	2.59%
A+ / A1	4.75%	11.49%
A / A2	16.75%	14.80%
A- / A3	11.07%	15.02%
BBB+ / Baa1	16.94%	9.50%
BBB / Baa2	12.49%	13.26%
BBB- / Baa3	3.99%	1.18%
BB+ / Ba1	4.41%	9.41%
BB- / Ba2	0.60%	0%
Reitinguta	9.00%	10.14%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiidid 31.12.2019 seisuga puuduvad.

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Baltikum	36.23%	40.86%
Euroopa	46.40%	39.82%
Euroopa arenevad turud	0.77%	1.63%
Venemaa	0.17%	0.14%
Põhja-Ameerika	15.76%	16.11%
Vaikse ookeani piirkond	0.67%	1.45%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	4.33%	4.37%
Kestvuskaubad	4.55%	6.50%
Esmatarbekaubad	1.17%	1.38%
Energia	1.21%	1.87%
Finantssektor	42.43%	37.26%
Valitsus	2.77%	5.42%
Tervishoid	1.40%	1.94%
Tööstussektor	4.02%	4.65%

Informatsioonitehnoloogia	1.72%	2.03%
Materjalid	1.64%	2.03%
Fondid	25.43%	24.43%
Telekommunikatsiooniteenused	5.40%	4.20%
Kommunaalteenused	3.94%	3.93%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2019	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	22 987 014	0	4 170 938	27 157 952
Fondiosakud	12 531 340	0	37 961 200	50 492 540
Võlakirjad	99 280 851	0	0	99 280 851
Finantsvarad kokku	134 799 205	0	42 132 138	176 931 343

31.12.2018	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	16 535 530	0	3 707 571	20 243 101
Fondiosakud	10 948 694	0	30 036 576	40 985 270
Võlakirjad	87 858 304	0	0	87 858 304
Finantsvarad kokku	115 342 528	0	33 744 147	149 086 675

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoised ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (noteerimata võlakirjad).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele - International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2018. Need standardid näevad ette erinevaid investeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuldepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2017	20 412 241	121 862	0	20 534 103
Ost/müük	5 558 695	842 800	0	6 401 495
Õiglase väärtuse muutus	495 008	235 539	0	730 547
Saldo 31.12.2018	30 036 576	3 707 571	0	33 744 147
Ost/müük	5 663 139	160 000	0	5 823 139
Õiglase väärtuse muutus	2 261 485	303 367	0	2 564 852
Saldo 31.12.2019	37 961 200	4 170 938	0	42 132 138

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2019 on 3. taseme varade väärtus 42 132 138 eurot (31.12.2018: 33 744 147 eurot) ehk 21.22% (31.12.2018: 20.12%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 4 213 214 eurot (31.12.2018: +/- 3 374 415 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	652 838	0.61994	31.12.2011	24 091 214	1.00897
31.12.2003	1 055 054	0.64231	31.12.2012	35 451 064	1.15536
31.12.2004	1 583 227	0.66915	31.12.2013	48 993 796	1.23754
31.12.2005	1 762 463	0.78341	31.12.2014	70 134 810	1.24765
31.12.2006	2 275 241	0.87621	31.12.2015	84 713 706	1.32999
31.12.2007	3 000 264	0.96581	31.12.2016	111 844 909	1.38807
31.12.2008	3 478 583	0.73250	31.12.2017	137 400 006	1.45500
31.12.2009	6 458 255	0.96979	31.12.2018	167 734 261	1.43729
31.12.2010	13 254 359	1.12389	31.12.2019	198 542 777	1.52011

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgselt avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 235 994 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 12 093 eurot. Seisuga 31.12.2018 olid laekumata raha osakute lunastamisest summas 222 508 eurot, laekumata dividendide nõuded summas 552 785 eurot ning laekumata intresside nõuded summas 218 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond XL maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2019. aastal moodustasid tasud kokku 1 903 781 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 119 906 eurot. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 1 944 413 eurot, võlgnevus 31.12.2018 seisuga oli 178 353 eurot. Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2019. a ja 2018. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2019. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2019 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2020 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turuväärtus	Uue hinna		Mõju fondi NAV-le
			Hind 31.12.2019	kuupäev	
EFTEN Kinnisvarafond	2 329 412	6 306 883	2.71	13.01.2020	51 713
EFTEN Kinnisvarafond II	19 442	304 287	15.65	14.01.2020	-5 179
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	46 946	62 898	1.34	15.01.2020	366
Birdeye Timber Fund	75 268	971 150	12.90	17.01.2020	18 027
Birdeye Timber Fund 2	93 117	1 158 152	12.44	17.01.2020	4 814

LCI5 osa	1 000 019	1 011 719	1.01	17.01.2020	1.03	15 400
Lumi Kodud Aiandi osa	702 500	701 938	1.00	17.01.2020	1.00	-70
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	660 000	2 476 122	3.75	17.01.2020	3.95	130 152
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	1 758 751	1 884 719	1.07	20.01.2020	1.08	20 426
East Capital Baltic Property Fund II	24 226	4 274 674	176.45	22.01.2020	174.50	-47 241
East Capital Baltic Property Fund III	32 898	4 486 917	136.39	22.01.2020	142.09	187 517
SG Capital Partners Fund I	691 424	811 548	1.17	31.01.2020	1.27	69 351
INVL Baltic Sea Growth Fund	173 861	182 242	1.05	05.02.2020	1.19	25 056
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	1 329 212	1 593 699	1.20	12.02.2020	1.21	8 278
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund	0	0	-	14.02.2020	-	-8 180
Investindustrial VII	74 858	66 294	0.89	14.02.2020	0.56	-24 004
Karma Ventures I SICAV-SIF	501 337	463 648	0.92	14.02.2020	0.91	-7 813
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	2 473 358	3 106 044	1.26	14.02.2020	1.29	91 628
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	261 376	208 531	0.80	14.02.2020	0.77	-7 719
Tera Ventures II Usaldusfond	42 851	33 691	0.79	17.02.2020	0.71	-3 160
Silver Screen Holdings	2 144 856	1 437 054	0.67	21.02.2020	0.70	64 346
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	316	727 741	2 302.60	24.02.2020	2 422.26	37 819
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	315	723 265	2 293.08	24.02.2020	2 412.33	37 613
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	518	1 272 244	2 454.08	24.02.2020	2 465.79	6 071
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	303	733 428	2 422.24	24.02.2020	2 433.58	3 434
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	265	615 401	2 322.38	24.02.2020	2 333.73	3 008
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	242	592 874	2 452.13	24.02.2020	2 464.11	2 897
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	209	505 406	2 420.34	24.02.2020	2 432.58	2 556
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	173	365 962	2 120.40	24.02.2020	2 131.29	1 880
BaltCap Private Equity Fund II	851 806	1 426 921	1.68	28.02.2020	1.81	117 566
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	153 758	192 124	1.25	28.02.2020	1.25	461

Kokku**797 009**

Käesolev Eesti valitsuskoosseis soovib muuta kohustuslikku II pensionisammast vabatahtlikuks, andes inimestele võimaluse kätte saada kogu II pensionisambasse kogutud raha (nii inimese enda panustatud 2% kui riigi poolt sotsiaalmaksu arvelt lisatud 4%) enne pensioniiga tingimusel, et saadud raha pealt tasutakse 20% tulumaksu ning järgmised 10 aastat liiguks inimese 4%ine sotsiaalmaksu makse riiklikku ehk I sambasse. Riigikogus võeti vastav pensionireformi otsus vastu 29.01.2020, kuid president jättis selle 07.02.2020 välja kuulutamata, viidates võimalikele mitmetele riivetele Eesti Vabariigi põhiseadusega. Pensionireformi eelnõu saadeti sisuliste muudatusteta märtsi alguses teistkordselt presidendile, kes otsustas 20. märtsil taaskord seaduse jätta välja kuulutamata ja saatis selle Riigikohtusse otsustamisele. Seega on võimaliku pensionireformi mõju ulatust keeruline hinnata. 2019. aasta septembris viis fondivalitseja läbi fondi investeringute likviidsuse stressitestimise – testimise läbiviimise hetkel oli fondis likviidseid vahendeid piisavas ulatuses, et vajadusel täita kõik lunastusorderid ühe kuu jooksul täies mahus ka siis, kui fondist liiguks välja üle 50% rahast.

Bilansipäeva järgselt mõjutab fondide tegevust ja majandust laiemalt nii Eestis kui ka kõikjal mujal maailmas Covid-19 koroonaviirus ning sellega paratamatult kaasnevad piirangud ettevõtete majanduslikule tegevusele. LHV Varahaldus fondivalitsejana on suuteline kõikide tegevuste järjepidevust tagama ka kriisilukorras, kus kas enamik või kõik ametikohad töötavad kodukontorist.

Küll aga on 12 märtsil välja kuulutatud ning vähemasti mai alguseni kestav eriolukord rohkemal või vähemal määranud mõjutanud pea kõiki kohalikke ja naaberriikide ettevõtteid, sealhulgas ka LHV Varahalduse pensionifondide poolt hallatavaid börsiväliseid varasid. LHV Varahaldus on ka alternatiivsete varade puhul hoidnud investeringute tegemisel pigem konservatiivset joont. Kõik kinnisvarainvesteeringud on tehtud võlga kaasamata, võlakirjainvesteeringud tehtud tugeva tagatisstruktuuriiga ettevõtete vastu, kellel mitmeid alternatiivseid tuluallikaid.

Potentsiaalne negatiivne mõju esialgu eeldatud tootlusele lühiajalises perspektiivis on loomulikult olemas, kuid kõikide investeringute puhul eeldame, et pikemas plaanis on nad jätkusuutlikud ja eeldatud tootlusega.

Suuremad USA ja Euroopa aktsiaturud on langenud veebruaris saavutatud turutipust enam kui kolmandiku võrra. Kuivõrd LHV Varahalduse aktiivselt juhitud fondid olid ka enne koroonaviiruse laialdasemat levikut aktsiaturgude osas ettevaatlikud, on ka negatiivne mõju võrreldes teiste turuosalistega olnud oluliselt väiksem. Bilansipäeva järgselt märtsi kuus pärast turgude järsku langust on Aktiivselt juhitud fondid L ja XL võrreldes bilansipäevaga võtnud oluliselt aktiivsema hoiaku ka avalikesse turgudesse investeerimisel.

Fondi puhasväärtuse võrdlus:

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2019	198 542 777	1.52011
26.03.2020	193 086 850	1.47084

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2019	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	18	7 855 538	8 297	66.54%
AS LHV Pank	65	51 805 249	1 627	13.05%
AS SEB Pank	19	12 536 843	2 218	17.79%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	3 551 477	316	2.53%
Ilma maaklerita	107	46 588 052	11	0.09%
Kokku	211	122 337 159	12 469	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 1 627 EUR AS-le LHV Pank.

2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	9	8 003 543	3 163	55.82%
AS LHV Pank	49	40 782 466	786	13.86%
AS SEB Pank	8	7 415 213	1 699	29.97%
Ilma maaklerita	1	1 525 140	0	0.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	6 375 569	0	0.00%
AS LHV Pank	1	100 668	20	0.35%
Ilma maaklerita	58	9 749 514	0	0.00%
Kokku	128	73 952 113	5 668	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 806 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2019

(eurodes)

Emitent/Väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid							173 084 713	189 912 329	95.65%		
Võlakirjad							111 693 757	112 261 837	56.54%		
Alexela Tanklad 5.5% 02/03/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300111459	EUR	5.50%	949.00	1 690 169	966.40	1 721 155	0.87%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	150 000	100.30	150 450	0.08%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	3.96%	1 000.82	3 062 522	1 015.14	3 106 325	1.56%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	2 000 000	1 000.54	2 001 083	1.01%
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300001528	EUR	5.99%	1 000.00	785 000	1 014.17	796 121	0.40%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.48%	999.09	860 219	1 018.79	877 174	0.44%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	5.35%	1 000.08	40 003	1 051.82	42 073	0.02%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	0.75%	996.98	6 628 940	1 016.31	6 757 464	3.40%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 312.98	5 416 901	100 004.47	5 400 241	2.72%
Banco Santander 1.375% 14/12/22	A	Fitch	Hispaania	XS1330948818	EUR	0.01%	105 499.41	949 495	104 084.87	936 764	0.47%
BMW 0.125% 29/11/21	A+	S&P	Holland	XS1873143561	EUR	-0.12%	1 005.23	1 755 137	1 004.66	1 754 135	0.88%
DT 2.125% 18/01/21	BBB+	S&P	Holland	XS0875796541	EUR	-0.13%	1 045.68	1 017 451	1 043.94	1 015 756	0.51%
VW 0.5% 30/03/21	BBB+	Fitch	Holland	XS1586555606	EUR	0.00%	100 697.94	1 812 563	101 001.05	1 818 019	0.92%
Allianz 07/12/20	AA-	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.33%	101 130.27	3 842 950	100 413.42	3 815 710	1.92%
Vonovia Finance 22/12/22	BBB+	S&P	Holland	DE000A19X793	EUR	0.02%	99 893.79	2 597 238	100 099.30	2 602 582	1.31%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A3	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.06%	100 210.77	2 204 637	99 857.00	2 196 854	1.11%
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	-0.28%	1 006.95	2 693 596	1 000.74	2 676 979	1.35%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.03%	999.19	1 605 699	999.15	1 605 634	0.81%
BK Tokyo-Mitsubishi 2.3% 05/03/2020	A	S&P	Jaapan	USJ0423YCB86	USD	2.06%	900.26	528 182	897.02	528 342	0.27%
Siaulių Bankas 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	2 950 000	10 013.44	2 953 965	1.49%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A	S&P	Leedu	XS0485991417	USD	2.38%	1 097.04	844 119	920.49	787 017	0.40%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Baa3	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.10	1 910 020	10 042.02	1 918 025	0.97%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa3	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 000.08	2 550 020	10 055.24	2 564 085	1.29%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.36%	998.58	1 937 250	1 048.13	2 033 372	1.02%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.11%	971.77	285 700	1 027.56	302 103	0.15%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.07%	997.93	1 365 175	1 013.88	1 386 985	0.70%
BNP Paribas 0.75% 11/11/22	AA-	Fitch	Prantsusmaa	XS1394103789	EUR	-0.07%	1 031.75	3 902 067	1 024.59	3 875 017	1.95%
Orange 3.875% 14/01/21	Baa1	Moody's	Prantsusmaa	XS0563306314	EUR	-0.23%	53 848.09	484 633	54 000.18	486 002	0.24%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Orange 0.5% 15/01/22	BBB+	Fitch	Prantsusmaa	FR0013396496	EUR	-0.04%	100 832.38	1 714 151	101 580.45	1 726 868	0.87%
Orange 3% 15/06/22	BBB+	S&P	Prantsusmaa	XS0794245018	EUR	-0.05%	110 892.20	221 784	109 125.15	218 250	0.11%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.56%	1.12	4 869 613	1.08	4 712 186	2.37%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	-0.12%	100 217.66	2 806 094	100 310.00	2 808 680	1.41%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.32%	100 810.83	2 419 460	100 066.00	2 401 584	1.21%
SAP 01/04/20	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14KJEB	EUR	-0.28%	1 008.22	2 016 440	1 000.69	2 001 380	1.01%
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	-0.22%	100 707.14	1 409 900	100 265.00	1 403 710	0.71%
Fortum 2.25% 06/09/22	BBB	Fitch	Soome	XS0825855751	EUR	0.15%	1 065.70	2 013 115	1 063.18	2 008 349	1.01%
Fortum 4% 24/05/21	BBB	Fitch	Soome	XS0629937409	EUR	-0.04%	1 114.72	222 945	1 080.66	216 133	0.11%
Fortum 0.875% 27/02/23	BBB	Fitch	Soome	XS1956028168	EUR	0.32%	1 026.52	771 946	1 024.82	770 664	0.39%
Sampo 3.375% 23/05/49	Baa1	Moody's	Soome	XS1995716211	EUR	3.61%	1 004.95	1 847 107	1 141.72	2 098 484	1.06%
HSBC Holdings Plc 04/12/21	AA-	Fitch	Suurbritannia	XS1917614569	EUR	0.21%	1 010.82	3 534 838	1 005.92	3 517 685	1.77%
China Development Bank 01/06/21	A+	S&P	Šveits	XS1422314689	EUR	0.01%	1 008.39	486 045	1 009.94	486 791	0.25%
China Development Bank 0.375% 16/11/21	A1	Moody's	Šveits	XS1711173218	EUR	0.07%	1 001.87	3 076 755	1 006.15	3 089 890	1.56%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	5.89%	872.99	1 612 663	952.05	1 841 256	0.93%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba2	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	5.82%	793.76	566 921	926.34	673 451	0.34%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	-0.22%	1 008.29	4 135 991	1 007.26	4 131 795	2.08%
JP Morgan 1.375% 16/09/21	A2	Moody's	USA	XS1110449458	EUR	-0.20%	1 031.26	2 264 642	1 031.07	2 264 235	1.14%
Bank of America 04/05/23	A2	Moody's	USA	XS1602557495	EUR	0.14%	1 010.03	934 281	1 008.72	933 067	0.47%
Bank of America 07/02/22	A2	Moody's	USA	XS1560862580	EUR	0.15%	1 003.85	2 764 594	1 005.74	2 769 796	1.40%
Goldman Sachs 29/05/20	BBB+	S&P	USA	XS1240146891	EUR	-0.26%	1 001.71	1 713 931	1 002.55	1 715 357	0.86%
JP Morgan Chase And Co 27/01/20	A2	Moody's	USA	XS1174472511	EUR	-0.40%	1 005.46	3 640 776	1 000.63	3 623 280	1.82%
Morgan Stanley 21/05/21	BBB+	S&P	USA	XS1824289901	EUR	-0.06%	993.64	1 700 118	1 000.84	1 712 437	0.86%
AT And T 03/08/20	A-	Fitch	USA	XS1862437909	EUR	-0.23%	1 004.72	1 164 471	1 001.43	1 160 657	0.58%
AT And T 05/09/23	BBB	S&P	USA	XS1907118464	EUR	0.07%	1 013.86	1 940 523	1 014.42	1 941 595	0.98%
UPS 15/07/20	A2	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.30%	1 010.14	2 711 223	1 001.71	2 688 578	1.35%
Wells Fargo And Company 26/04/21	A-	S&P	USA	XS1400169428	EUR	-0.26%	1 002.21	1 602 538	1 006.70	1 609 720	0.81%
Wells Fargo And Company 31/01/22	A-	S&P	USA	XS1558022866	EUR	-0.06%	998.92	1 661 206	1 003.34	1 668 556	0.84%
Välakirjade oodatav krediitkahju										- 42 029	- 0.02%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					24 222 142		27 157 952	13.68%
LCI5 osa	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	1 000 019	1.03	1 027 120	0.52%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	EUR	1.46	533 924	1.14	416 806	0.21%
Coop Pank	Eesti	EE3100007857	EUR	1.15	276 000	1.07	256 800	0.13%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.24	592 394	0.83	394 792	0.20%
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.13	99 995	1.35	63 264	0.03%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	702 500	1.00	701 868	0.35%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	3.73	2 460 000	3.95	2 606 274	1.31%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.64	1 142 899	0.98	1 729 918	0.87%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.25	1 020 184	8.90	1 729 412	0.87%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	1 717 513	1.99	2 005 449	1.01%
VH KV 001 osa	Eesti	EE3100003930	EUR	0.00	0	0.94	282	0.00%
VH Agent 002 osa ¹	Eesti	EE3100003948	EUR	0.00	0	1.35	529	0.00%
Banco Santander	Hispaania	ES0113900J37	EUR	3.55	1 589 175	3.73	1 669 839	0.84%
Seven and i Holdings	Jaapan	JP3422950000	JPY	41.18	412 235	32.83	344 362	0.17%
Rakuten Inc	Jaapan	JP3967200001	JPY	9.03	514 106	7.67	452 395	0.23%
Barrick Gold Corp ¹	Kanada	CA0679011084	USD	15.37	1 588 362	16.55	1 686 355	0.85%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.59	145 138	2.11	192 455	0.10%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.80	166 013	1.45	299 115	0.15%
Linus Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.58	254 923	0.58	254 947	0.13%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	1 010 625	4.30	413 875	0.21%
Siauliu Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.16	176 232	0.51	560 641	0.28%
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	1 072 428	0.70	1 501 399	0.76%
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.63	708 882	7.30	1 427 157	0.72%
Thales	Prantsusmaa	FR0000121329	EUR	103.86	798 898	92.52	711 664	0.36%
Eastnine	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.70	47 439	13.15	111 203	0.06%
Swedbank ¹	Rootsi	SE0000242455	SEK	12.58	1 637 099	13.35	1 779 860	0.90%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	472 133	49.37	345 590	0.17%
Siemens Healthineers	Saksamaa	DE000SHL1006	EUR	34.12	504 128	42.82	632 666	0.32%
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	808 848	116.54	844 915	0.43%
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	508 054	176.24	660 900	0.33%
Metsa Board	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	290 063	6.00	337 039	0.17%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	11.26	810 602	12.97	933 402	0.47%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	225.58	557 027	289.29	723 236	0.36%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.88	604 304	0.80	342 423	0.17%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Fondi päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						37 168 814		50 492 540	25.43%
Kinnisvarafondid						14 856 206		20 497 758	10.32%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.74	4 046 446	2.73	6 358 596	3.20%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	205 572	15.38	299 107	0.15%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	9.95	748 700	13.14	989 177	0.50%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.21	950 767	12.49	1 162 966	0.59%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	1 758 751	1.08	1 905 145	0.96%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	104.94	2 542 195	174.50	4 227 434	2.13%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	118.92	3 912 351	142.09	4 674 434	2.35%
SG Capital Partners Fund 1	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	691 424	1.27	880 899	0.44%
Aktsiafondid						10 804 064		12 531 341	6.31%
TRIGON - New Europe Fund D	Trigon Capital	Luksemburg	LU1687403102	EUR	24.10	3 500 034	24.19	3 513 070	1.77%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	152.92	86 315	368.34	207 904	0.10%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.13	80 410	0.25	139 392	0.07%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	95.92	1 246 941	113.52	1 475 760	0.74%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.16	3 149 080	91.06	3 815 414	1.92%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	38.35	2 741 284	47.87	3 379 801	1.70%
Erakapitalifondid						11 508 544		17 463 441	8.80%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	BaltCap	Eesti	-	EUR	-	0	-	- 8 180	0.00%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap	Eesti	-	EUR	1.00	153 758	1.25	192 585	0.10%
Usaldusfond Equity United PE 1	United Partners Group	Eesti	-	EUR	1.00	34 766	0.23	8 000	0.00%
Usaldusfond Superangel One	Superangel	Eesti	-	EUR	1.00	386 232	0.92	353 756	0.18%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	42 851	0.71	30 530	0.02%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	261 376	0.77	200 812	0.10%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	148 920	3.28	488 558	0.25%
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	173 861	1.19	207 298	0.10%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	1 760 000	1 170.95	2 060 872	1.04%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	114.58	36 215	2 422.26	765 560	0.39%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	100.73	31 773	2 412.33	760 878	0.38%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Fondi päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine	Keskmine	Turuväärtus	Turuväärtus	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
					soetushind ühikule	soetusväärtus kokku	ühikule 31.12.2019	kokku	
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	811.91	420 911	2 465.79	1 278 315	0.64%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	847.82	256 711	2 433.58	736 861	0.37%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 031.83	273 422	2 333.73	618 408	0.31%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 143.97	276 587	2 464.11	595 770	0.30%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 383.76	288 952	2 432.58	507 962	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 780.58	307 312	2 131.29	367 841	0.19%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	851 806	1.81	1 544 487	0.78%
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	1 329 212	1.21	1 601 976	0.81%
Karma Ventures I SICAV-SIF	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	501 337	0.91	455 835	0.23%
Novalpina Capital Partners I	Novalpina Capital	Luksemburg	-	EUR	1.00	1 271 982	1.08	1 369 844	0.69%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	152 344	0.56	85 511	0.04%
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	2 473 358	1.29	3 197 672	1.61%
Investindustrial VII	Investindustrial	Suurbritannia	-	EUR	1.00	74 858	0.56	42 290	0.02%

Krediitiasutuse nimi	Hoise liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Lõpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
										kokku	
2. Hoiused										8 502 267	4.28%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			30 169	30 169	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			8 127 216	8 127 216	4.09%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			20 626	20 626	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			153 208	153 208	0.08%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			32 983	32 983	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			843	843	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			137 222	137 222	0.07%

3. Muud varad	248 087	0.12%
Muud nõuded	235 994	0.12%
Laekumata dividendid	12 093	0.01%
VARAD KOKKU	198 662 683	100.06%
Fondi kohustused	- 119 906	- 0.06%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	198 542 777	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/Väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								151 630 116		160 370 665	95.61%
Võlakirjad								100 401 432		99 142 294	59.11%
Alexela Tanklad 5.5% 02/03/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300111459	EUR	5.50%	978.00	1 741 818	995.93	1 773 751	1.06%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	150 000	100.30	150 450	0.09%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.30%	1 000.82	2 754 266	1 004.14	2 763 390	1.65%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	2 000 000	1 000.54	2 001 083	1.19%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.64%	999.09	860 219	1 015.93	874 717	0.52%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	1.72%	996.98	6 628 940	997.09	6 629 659	3.95%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 312.98	5 416 901	100 004.47	5 400 242	3.22%
Allianz 07/12/20	AA	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.15%	101 240.57	2 834 736	100 660.27	2 818 487	1.68%
Vonovia Finance 22/12/22	BBB+	S&P	Holland	DE000A19X793	EUR	0.54%	99 893.79	2 597 238	98 419.50	2 558 907	1.53%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A2	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.47%	100 210.77	2 204 637	98 416.00	2 165 152	1.29%
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	0.05%	1 006.95	2 693 596	999.91	2 674 764	1.59%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.24%	999.19	1 605 699	990.77	1 592 167	0.95%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	0.04%	100 291.62	2 707 874	100 000.00	2 700 000	1.61%
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.16%	101 313.92	506 570	100 503.95	502 520	0.30%
DBJJP 2.125% 30/01/19	A+	S&P	Jaapan	XS1017612158	USD	2.46%	1 773.27	674 714	1 761.60	665 884	0.40%
BK Tokyo-Mitsubishi 2.3% 05/03/2020	A	S&P	Jaapan	USJ0423YCB86	USD	3.22%	883.27	528 182	870.56	512 758	0.31%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A+	S&P	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.78%	884.33	3 467 380	858.70	3 140 252	1.87%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	2.05%	982.92	541 589	993.94	547 660	0.33%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.94%	982.85	907 172	1 014.32	936 213	0.56%
Siauli Bankas 21/12/20	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000432015	EUR	0.60%	100.00	2 000 000	100.02	2 000 329	1.19%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.74%	108.66	1 151 772	108.07	1 145 571	0.68%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.32%	0.01	685 785	0.01	661 216	0.39%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.42%	0.01	524 776	0.01	532 347	0.32%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A	S&P	Leedu	XS0485991417	USD	3.11%	1 076.34	844 119	938.63	802 524	0.48%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.10	1 910 020	10 042.30	1 918 080	1.14%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 000.08	2 550 020	10 055.57	2 564 172	1.53%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.90%	998.58	1 937 250	1 044.25	2 025 843	1.21%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.20%	971.77	285 700	1 053.11	309 613	0.18%

											puhas- väärtusest
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.67%	997.93	1 365 175	1 005.21	1 375 123	0.82%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.24%	1.12	4 869 613	1.10	4 779 527	2.85%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	0.53%	100 217.66	2 806 094	98 397.00	2 755 116	1.64%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.18%	100 810.83	2 419 460	100 219.00	2 405 256	1.43%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	1.19%	1 025.44	1 322 819	1 022.51	1 319 032	0.79%
SEB 1.875% 14/11/19	Aa2	Moody's	Rootsi	XS0854425625	EUR	-0.11%	1 056.24	222 866	1 019.67	215 151	0.13%
Swedbank 1.5% 18/03/19	Aa2	Moody's	Rootsi	XS1045283766	EUR	-0.16%	1 032.07	585 185	1 015.31	575 678	0.34%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.22%	991.65	1 053 131	1 097.54	1 165 589	0.69%
BASF 15/11/19	A	S&P	Saksamaa	XS1718416586	EUR	-0.22%	1 006.45	2 776 807	1 001.85	2 764 104	1.65%
SAP 01/04/20	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14KJE8	EUR	-0.10%	1 008.22	2 016 440	1 001.34	2 002 680	1.19%
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	0.01%	100 707.14	1 409 900	99 980.00	1 399 720	0.83%
Fortum 6% 20/03/19	BBB	Fitch	Soome	XS0418729934	EUR	0.17%	1 120.03	319 208	1 059.56	301 976	0.18%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.19%	1 105.99	774 193	1 038.57	726 997	0.43%
OP Bank 1.125% 17/06/19	Aa3	Moody's	Soome	XS1077588017	EUR	-0.15%	1 035.32	170 828	1 011.95	166 972	0.10%
Sampo 1.125% 24/05/19	A3	Moody's	Soome	XS1370701549	EUR	-0.09%	1 022.83	1 808 370	1 011.58	1 788 476	1.07%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	7.72%	856.52	1 612 663	787.88	1 523 752	0.91%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba1	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	7.46%	778.79	566 921	775.68	563 919	0.34%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A+	Fitch	USA	XS1002977103	EUR	0.77%	1 039.37	2 250 231	1 018.58	2 205 218	1.31%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	0.08%	1 008.29	4 135 991	1 005.80	4 125 806	2.46%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A2	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	3.48%	869.56	3 374 976	855.27	3 126 854	1.86%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A-	S&P	USA	US949746SA05	USD	3.65%	853.66	3 312 901	848.42	3 101 826	1.85%
BMW 18/03/19	A1	Moody's	USA	DE000A1Z6M04	EUR	-0.12%	1 005.01	2 700 470	1 000.44	2 688 196	1.60%
AT And T 03/08/20	A-	Fitch	USA	XS1862437909	EUR	0.12%	1 004.72	1 164 471	999.69	1 158 638	0.69%
AT And T 05/09/23	BBB	S&P	USA	XS1907118464	EUR	0.83%	1 013.86	1 940 523	986.99	1 889 100	1.13%
UPS 15/07/20	A1	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.04%	1 010.14	2 711 223	1 002.87	2 691 702	1.60%
Võlakirjade oodatav krediidikahju										- 41 865	- 0.02%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					18 900 876		20 243 101	12.07%
Arco Vara	Eesti	EE3100034653	EUR	1.46	533 924	1.12	409 493	0.24%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.24	592 394	1.04	497 677	0.30%
EfTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.13	99 995	1.70	79 968	0.05%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	702 500	1.00	702 360	0.42%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	3.59	2 300 000	3.59	2 297 792	1.37%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.64	1 142 899	1.02	1 799 044	1.07%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.25	1 020 184	8.42	1 636 141	0.98%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	1 717 513	2.04	2 061 016	1.23%
Seven and i Holdings	Jaapan	JP3422950000	JPY	39.90	412 235	38.01	398 678	0.24%
Rakuten Inc ¹	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.75	514 106	5.85	345 046	0.21%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.84	436 617	1.60	378 723	0.23%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.74	192 788	1.33	343 838	0.20%
Linus Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.58	254 923	0.64	281 321	0.17%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	1 010 625	8.00	770 000	0.46%
Siauli Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.16	176 232	0.40	444 302	0.26%
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	1 072 428	0.62	1 329 811	0.79%
Grindeks	Läti	LV0000100659	EUR	8.19	1 091 766	6.50	866 756	0.52%
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.63	708 882	6.70	1 309 857	0.78%
Eastnine	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.81	47 439	9.06	76 595	0.05%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	472 133	45.91	321 370	0.19%
Siemens Healthineers	Saksamaa	DE000SHL1006	EUR	34.12	504 128	36.55	539 952	0.32%
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	1 422 456	97.38	1 241 595	0.74%
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	1 016 107	138.92	1 041 900	0.62%
Metsa Board ¹	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	290 063	5.12	287 846	0.17%
Stora Enso ¹	Soome	FI0009005961	EUR	12.76	7 208	10.09	5 698	0.00%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	217.27	557 027	215.99	539 977	0.32%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.77	604 304	0.56	236 345	0.14%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Fondi päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						32 327 808		40 985 270	24.43%
Kinnisvarafondid						13 362 028		18 324 350	10.92%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.74	4 046 446	2.67	6 224 422	3.71%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	205 572	15.02	291 926	0.17%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.01	768 487	12.88	989 372	0.59%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.21	950 767	11.65	1 085 121	0.65%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	1 332 637	1.01	1 344 275	0.80%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	104.94	2 542 195	174.87	4 236 397	2.53%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	116.77	3 515 924	137.92	4 152 837	2.48%
Aktsiafondid						11 445 501		10 948 693	6.53%
DB X-Trackers MSCI Europe Small Cap	Xtrackers	Luksemburg	LU0322253906	EUR	39.34	1 613 142	36.65	1 502 445	0.90%
Invesco Asia Opportunities Equity Fund	Invesco Management	Luksemburg	LU0115143082	EUR	104.42	51 400	93.39	45 971	0.03%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Swedbank Management Company S.A.	Luksemburg	LU1138349862	EUR	6.62	33 404	10.66	53 791	0.03%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	152.92	86 315	273.87	154 582	0.09%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.13	145 351	0.19	188 585	0.11%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	102.14	3 574 962	91.06	3 187 100	1.90%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.16	3 149 080	69.79	2 924 201	1.74%
Aberdeen Emerging Markets Equity Income Fund	Aberdeen Asset Managers	USA	US00301W1053	USD	9.28	50 563	5.55	31 639	0.02%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund ¹	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	37.63	2 741 284	40.52	2 860 379	1.71%
Erakapitalifondid						7 520 279		11 712 227	6.98%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap	Eesti	-	EUR	1.00	93 248	0.98	91 101	0.05%
Usaldusfond Superangel One	Superangel	Eesti	-	EUR	1.00	95 549	0.80	76 539	0.05%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	4 192	-0.62	-2 615	0.00%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	83 120	0.61	50 898	0.03%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	192 430	3.31	637 821	0.38%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	480 000	953.29	457 579	0.27%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	235.71	79 675	2 195.87	742 259	0.44%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	241.56	81 489	2 186.13	737 469	0.44%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	927.75	518 646	2 169.95	1 213 080	0.72%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	958.79	313 055	2 142.82	699 654	0.42%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 122.30	320 695	2 052.12	586 389	0.35%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 235.53	322 131	2 166.83	564 940	0.34%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 455.63	327 773	2 136.74	481 143	0.29%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Fondi päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine	Keskmine	Turuväärtus	Turuväärtus	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
					soetushind ühikule	soetusväärtus kokku	ühikule 31.12.2018	kokku	
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 802.24	335 421	1 871.15	348 245	0.21%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	950 591	1.43	1 358 253	0.81%
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	1 100 103	1.18	1 293 432	0.77%
Karma Ventures I SICAV-SIF	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	256 193	0.76	194 595	0.12%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	161 370	0.61	98 169	0.06%
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	1 804 598	1.15	2 083 276	1.24%

Krediidiasutuse nimi	Hoise liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Lõpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
										kokku	

2. Hoised										6 766 438	4.03%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			11 969	11 969	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			6 577 848	6 577 848	3.92%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			11 492	11 492	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			25 159	25 159	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			12 114	12 114	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			2 102	2 102	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			125 754	125 754	0.07%

3. Muud varad										775 511	0.46%
Muud nõuded										222 726	0.13%
Laekumata dividendid										552 785	0.33%

VARAD KOKKU **167 912 614** **100.11%**

Fondi kohustused **- 178 353** **- 0.11%**

FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS **167 734 261** **100.00%**

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

LHV Pensionifond XL osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistest osadest õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond XL (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Mida me auditeerisime

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilansi seisuga 31. detsember 2019;
 - tulude ja kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatses Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Verner Uibo
Vandeauditiitor, litsents nr 568

30. märts 2020
Tallinn, Eesti